

Ukázka charakteristiky předmětu Český jazyk z pracovní verze ŠVP Základní školy logopedické, Praha 8

ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Český jazyk směřuje k:

- vnímání, rozumění různých jazykových sdělení a mluvenému slovu
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace
- osvojování technik čtení, psaní a základů stylistiky
- osvojování podstatných poznatků z českého jazyka a základů českého pravopisu
- získávání různých druhů informací z různých zdrojů (encyklopedie, slovníky, internet.....)

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět: Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

v 1., 2., 3. ročníku - 8 hodin týdně

ve 4., 5. ročníku - 7 hodin týdně

V předmětu se realizují tématické okruhy průřezového tématu:

- Mediální výchova (MV)
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Výchova k myšlení v evropských a v globálních souvislostech (VMEGS):
Evropa a svět nás zajímá
- Osobnostní a sociální výchova (OSV)
rozvoj schopností poznávání
komunikace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- klademe důraz na správný rozvoj a zdokonalování čtení
- vedeme žáky k správnému rozvoji a zdokonalování psaní, umožňujeme i alternativní způsoby psaní (stroj, počítač, hůlkové písmo)
- vedeme k osvojování základů pravopisu a komunikace
- vedeme žáky k samostatné práci s učebnicemi, učebními materiály a učebně-nápravnými pomůckami
- vedeme k využívání, vyhledávání různých zdrojů informací v encyklopediích, slovnících, internetu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k schopnosti zhodnotit své výsledky v učení, diskutovat o nich, klást otázky
- vedeme žáky k vzájemné pomoci při učení a kontrole
- navrhuje různé řešení úkolů, žáci se samostatně rozhodují pro svůj postup

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme a procvičujeme komunikativní schopnosti - obsahovou stránku řeči, slovní zásobu, výslovnost, rozumění řeči, gramatickou stránku řeči, tempo, melodii řeči podle speciálně pedagogických zásad a metod
- odstraňujeme ostych a strach z komunikace
- vedeme žáky ke správnému, výstižnému a kultivovanému projevu
- snažíme se o to, aby žáci zvládli komunikaci i ve vyhraněných a zátěžových situacích

Kompetence sociální a personální

- organizujeme práci ve dvojicích, skupinách pro rozvoj vzájemné spolupráce mezi žáky
- učitel se snaží o hezké vztahy ve třídě i mimo ni

Kompetence občanská

- využíváme literatury, divadla, filmu k vytváření správných postojů a zodpovědnému chování k lidem, přírodě a životnímu prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k správnému organizování, plánování učení
- vybíráme vhodné způsoby výuky pro jednotlivé žáky
- vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel, postupů, kvality a termínů
- nacvičujeme správnou manipulaci s nápravně-pedagogickými materiály a pomůckami

Metody, formy, nástroje, pomůcky

- individuální přístup
- skupinová práce
- práce ve dvojicích
- výklad, rozhovor, vyprávění, dramatizace, manipulace s pomůckami, diskuse, relaxace, rytmizace
- multisenzoriální přístup
- sluchová analýza a syntéza

cvičení:

- sluchové rozlišování, sluchová paměť
- rytmická reprodukce délky
- zrakové rozlišování, zraková paměť
- jemná motorika, grafomotorika, úchop, uvolňovací cviky
- pravo-levá orientace, prostorová představivost, orientace na tělesném schématu
- koncentrace pozornosti

Specifické metody práce v českém jazyce

- prodloužené slabikování
- čtení po slovech, po významových celcích
- čtení s okénkem, záložkou, pomocnou tabulkou
- párové čtení

- postřehování
- orientace v textu, nácvik čtení s porozuměním
- obtahování (tvarů písmen, slabik, slov)
- jiné formy diktátů
- psaní na větší formát
- psaní do pomocných linek
- užití vzorů písmen pro psaní
- jiné formy psaní: hůlkové, psací stroj, počítač
- doplňování gramatických jevů v cvičeních
- využívat tabulky, přehledy, pravidla, PC s korektorem pravopisu
- sloh - preferovat obsah s dopomocí učitele, ústně

Obecné metody

- prodloužený výklad a procvičování
- ústní procvičování, ústní zkoušení
- možnost redukce učiva
- omezujeme časově limitované úkoly
- preferujeme testové formy práce s možností výběru
- nacvičujeme práci s učebnicí, pomůckami, pracovními listy
- kontrolujeme pochopení zadání úkolu, instrukce
- respektujeme individuální tempo
- oceňujeme snahu a zájem
- multisenzoriální přístup

Zohledňujeme

- sníženou kvalitu grafického projevu, úpravy sešitů
- individuální tempo (pomalé, překotné)
- poruchu výslovnosti, řeči
- obtíže plynoucí z nevýhodné formy laterality
- poruchy pozornosti, paměti
- psychomotorický neklid
- výkyvy kolísání ve výslovnosti

Pomůcky

- tabule (magnetické, nástěnné)
- obrazy, obrázky
- kartičky se slovy, slabikami, písmeny, karty na postřehování
- tabulky a přehledy
- skládací obrázková abeceda
- písmenka
- čtecí okénka, záložky, čtenářské tabulky, dyslektické čítanky, alternativní texty
- učebnice a pracovní listy
- počítačové programy, výukové, reedukační
- pravidla, slovníky
- bzučák
- tvrdé a měkké kostky, mačkadla
- diktafon
- audiokazety

- trojhranný program
- relaxační pomůcky
- počítač
- uvolňovací cviky